provinsje fryslân
provincie fryslân

PROVINCIAAL BLAD
Officiële uitgave van provincie Fryslân.

Nr. 3862
2 juli
2015

BELEIDSREGEL TOEDELING ONTWIKKELINGSRUIMTE PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOFFRYSLÂN 2015 SEGMENT 2

Besluit van Gedeputeerde Staten van Fryslân d.d. 14 april 2015 tot vaststelling va n de b eleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte P rogrammatische A anpak S tikstof Fryslân 201 5 segment 2

Gedeputeerde Staten van Fryslân ,

Gelet op de artikelen 2, 2a, 19d, 19km en 19kh, vijfde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998), het Besluit programmatische aanpak stikstof, de Regeling programmatische aanpak stikstof, paragraaf 4.2.8 van het PAS-programma en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht.

Overwegende

- dat het provinciale beleid gericht is op het bieden van ruimte voor economische ontwikkelingen en activiteiten mits de daarmee gepaard gaande stikstofdepositie de realisatie van de Natura 2000 doelstellingen niet belemmert.
- dat de uitgangspunten voor toedeling van ontwikkelingsruimte op landelijk niveau zijn gereguleerd in de Nbw 1998, het Besluit programmatische aanpak stikstof, de Regeling programmatische aanpak stikstof en het Programma Aanpak Stikstof.
- dat Gedeputeerde Staten bevoegd gezag kunnen zijn voor toestemmingsbesluiten (19km, eerste lid Nbw 1998), voor het verlenen van instemming (artikel 2 Nbw 1998) en voor afgifte van een verklaring van geen bedenkingen (artikel 47b, eerste lid Nbw 1998).
- dat het gewenst is dat Gedeputeerde Staten vastleggen op welke wijze aan deze bevoegdheden uitvoering wordt gegeven zodat alle betrokkenen daar in hun beleid, besluitvorming en bij hun initiatieven rekening mee kunnen houden.

Besluiten vast te stellen de volgende Beleidsregel:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

a) Ontwikkelingsruimte: stikstofdepositie die in het kader van het Programma Aanpak Stikstof met betrekking tot een daarin opgenomen Natura 2000-gebied kan worden toegedeeld in of gereserveerd voor besluiten als bedoeld in artikel 19km, eerste lid, Nbw 1998;
b) PAS-programmaperiode: het tijdvak waarbinnen een Programma Aanpak Stikstof gelding heeft.
c) Segment 2: ontwikkelingsruimte die resteert na aftrek van ontwikkelingsruimte die is gereserveerd voor toestemmingsbesluiten die betrekking hebben op bij ministeriële regeling afzonderlijk of per categorie genoemde of beschreven projecten of andere handelingen als bedoeld in artikel 19kn, eerste lid, Nbw 1998.
d) Toestemmingsbesluit: besluit als bedoeld in artikel 19km, eerste lid, van de wet.

Artikel 2 Reikwijdte

Deze beleidsregel is van toepassing op besluitvorming door Gedeputeerde Staten met betrekking tot projecten en andere handelingen waarvoor een beroep wordt gedaan op segment 2.

Artikel 3 Uitgangspunten toedeling ontwikkelingsruimte segment 2

1. Aan een project of andere handeling wordt bij een toestemmingsbesluit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toegedeeld per PAS-programmaperiode. Ingeval het project of de andere handeling betrekking heeft op een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer geldt de waarde van 3 mol stikstof per hectare per jaar per PAS-programmaperiode in cumulatie met andere projecten of handelingen met betrekking tot dezelfde inrichting, met inbegrip van projecten en handelingen in de PAS-programmaperiode die ingevolge artikel 19kh, zevende lid, van de wet zijn uitgezonderd van het verbod van artikel 19d, eerste lid, van de wet.

2. Het project of de andere handeling waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld dient binnen twee jaar, na het onherroepelijk worden van het toestemmingsbesluit waarbij de ontwikkelingsruimte is toegedeeld, te zijn gerealiseerd onderscheidenlijk verricht. Na twee jaar kunnen Gedeputeerde Staten het door hen hiervoor vastgestelde toestemmingsbesluit (al dan niet gedeeltelijk) intrekken of wijzigen of, indien het om een omgevingsvergunning gaat, burgemeester en wethouders verzoeken het toestemmingsbesluit (al dan niet gedeeltelijk) in te trekken of wijzigen.
3. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte in segment 2 geldt de volgorde van ontvangst van de volledige en ontvankelijke aanvraag voor een toestemmingsbesluit. Bij binnenkomst via de post geldt het tijdstip van 12.00 uur.
4. Gedeputeerde Staten kunnen lid 1, 2 en/of 3 van dit artikel buiten toepassing laten of daarvan afwijken, wanneer onverkorte toepassing ervan voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de met deze beleidsregel te dienen doelen.

Artikel 4 Bekendmaking en inwerkingtreding
Dit besluit treedt tegelijk in werking met het eerste programma aanpak stikstof doch niet eerder dan na uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 5 Citeertitel
Dit besluit wordt aangehaald als Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte Programmatische Aanpak Stikstof Fryslân 2015 segment 2.
Leeuwarden, 14 april 2015
Gedeputeerde staten van Fryslân,
, voorzitter. , secretaris.

TOELICHTING

Algemeen
De stikstofbelasting van Natura 2000 gebieden neemt de komende 20 jaar af door al ingezette maatregelen, zoals: schonere auto's en het in de PAS opgenomen aanvullende pakket van emissiebeperkende maatregelen in de landbouw. Een deel van deze afname komt ten goede aan de natuur (ecologie); een ander deel wordt ingezet als ontwikkelingsruimte voor initiatiefnemers (economie). Daarbij is door het Rijk met de agrarische sector afgesproken dat de helft van de emissiebeperking door de landbouwmaatregelen ook weer als ontwikkelingsruimte voor die sector beschikbaar komt.
Van de depositieruimte die Aerius [1] berekent per Natura 2000 gebied is een deel apart gezet voor activiteiten waarvoor geen toestemmingsbesluit hoeft te worden genomen (autonome ontwikkelingen, projecten en andere handelingen onder de grenswaarden). Daarnaast is een deel van de depositieruimte beschikbaar als ontwikkelingsruimte voor toestemmingsplichtige activiteiten. Een deel van de ontwikkelingsruimte wordt gereserveerd voor prioritaire projecten van het Rijk en prioritaire projecten van de provincies. Het overige deel van de ontwikkelingsruimte (segment 2) is vrij beschikbaar. Deze beleidsregel heeft betrekking op toedeling van ontwikkelingsruimte uit segment 2.
[1] Rekeninstrument waarmee de stikstofdepositie van een activiteit moet worden bepaald.

Beleidsregels toedeling ontwikkelingsruimte provincies
Gedeputeerde staten kunnen bevoegd gezag zijn voor toestemmingsbesluiten waarbij ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld dan wel daarvoor instemming verlenen dan wel daarvoor een verklaring van geen bedenkingen afgeven.
Voor de uitoefening van deze bevoegdheden kunnen Gedeputeerde Staten provinciale beleidsregels vaststellen. Provincies hebben een gezamenlijke set van beleidsregels vastgesteld voor de verdeling van de ontwikkelingsruimte uit segment 2. Doel hiervan is de toedeling van ontwikkelingsruimte eenvoudig en eerlijk uit te voeren en om te voorkomen dat enkele aanvragers in één keer de beschikbare ontwikkelingsruimte verbruiken en dat daarbij geen ongelijkheid tussen provincies ontstaat. Daarbij wordt ruimte gelaten voor nuancering en maatwerk per provincie.
Wanneer een aanvraag om toestemming niet voldoet aan de provinciale beleidsregels, kan dat voor Gedeputeerde Staten reden zijn de gevraagde ontwikkelingsruimte te weigeren.
Toebedeelde ontwikkelingsruimte is gekoppeld aan een toestemmingsbesluit en is niet verhandelbaar.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING
Artikel 2. Reikwijdte
Toestemmingsbesluiten op grond van artikel 19km, eerste lid, Nbw 1998 kunnen door verschillende bevoegde gezagen worden vastgesteld. Voor de Friese Natura 2000-gebieden zijn dit in veel gevallen Gedeputeerde Staten van Fryslân (hierna: Gedeputeerde Staten). Het kan echter ook zijn dat burgemeester

en wethouders bevoegd gezag zijn (artikel 19km, eerste lid, sub d, Nbw 1998: een omgevingsvergunning waarop hoofdstuk IX van de Nbw 1998 van toepassing is). In dat geval moeten Gedeputeerde Staten ingevolge artikel 47b Nbw 1998 beslissen omtrent een verklaring van geen bedenkingen. Uit de toepassing van artikel 2/2a van de Nbw 1998 kan ook voortvloeien dat gedeputeerde staten van een andere provincie bevoegd gezag zijn, maar dat Gedeputeerde Staten instemming moeten verlenen.
Artikel 2 is zodanig geformuleerd dat deze beleidsregel van toepassing is op alle besluitvorming door Gedeputeerde Staten met betrekking tot projecten en andere handelingen waarvoor een beroep wordt gedaan op segment 2 (dus ook verklaringen van geen bedenkingen en instemmingsbesluiten).

Artikel 3. Uitgangspunten toedeling ontwikkelingsruimte
Gedeputeerde Staten zien dat ontwikkelingsruimte in het kader van de PAS een schaars goed is. Gedeputeerde Staten willen de beschikbare ruimte inzetten om de normale bedrijfsontwikkeling van ondernemers mogelijk te maken. Gedeputeerde Staten willen voorkomen dat een nieuwe activiteit op een slecht gekozen locatie of uitbreiding een onevenredig groot deel van de beschikbare ontwikkelingsruimte gebruikt, waardoor er voor bestaande ondernemingen in de regio onvoldoende ruimte overblijft. Gedeputeerde Staten willen ook voorkomen dat ontwikkelingsruimte wordt toebedeeld die vervolgens niet wordt gebruikt, terwijl voor andere ontwikkelingen dan onvoldoende ruimte beschikbaar is. Gedeputeerde Staten hebben een aantal uitgangspunten geformuleerd om te bewaken dat de schaarse ontwikkelingsruimte goed gebruikt wordt.

Lid 1: *Maximum aan toe te kennen ontwikkelingsruimte binnen een programmaperiode*

Doel van deze bepaling is het ontmoedigen van aanvragen om toestemming voor projecten of andere handelingen waarvoor een onevenredige hoeveelheid ontwikkelingsruimte nodig is. Hiertoe is een maximum hoeveelheid aan ontwikkelingsruimte opgenomen van 3 mol stikstof/ha/jaar per PAS-programmaperiode per project of andere handeling.
Bij een uitbreiding van een bestaande inrichting als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer dient de stikstofdepositie te worden opgeteld bij de stikstofdepositie van de daaraan voorafgaande uitbreidingen ten aanzien van dezelfde inrichting in dezelfde PAS-programmaperiode. Hierbij dienen ook de uitbreidingen te worden meegeteld die onder de uitzondering van de vergunningplicht vallen (artikel 19kh, zevende lid, onderdeel 1°, Nbw 1998). Gemelde ruimte weegt dus mee voor het maximum dat bij segment 2 wordt gehanteerd.
Met deze toevoeging wordt voorkomen dat een initiatiefnemer de maximale waarde van 3 mol stikstof/ha/jaar per PAS-programmaperiode overschrijdt door het opknippen van een groter project in kleine deelprojecten.

Lid 2: *Limitering aan gebruikslengte ontwikkelingsruimte*

Doel van deze bepaling is het voorkomen van onnodige toedeling van ontwikkelingsruimte door aan het verlenen van toestemming als voorwaarde een termijn te stellen waarbinnen het project of de andere handeling is gerealiseerd onderscheidenlijk is verricht. Op grond van artikel 19km, vijfde lid, Nbw 1998 kan het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een toestemmingsbesluit, dit besluit intrekken of wijzigen indien het project of de andere handeling waarop dit besluit betrekking heeft, nadat het besluit onherroepelijk is geworden, niet is gerealiseerd, onderscheidenlijk is verricht binnen de daarvoor gestelde termijn.
In deze beleidsregel is een termijn van 2 jaar opgenomen. Deze termijn vangt aan vanaf het moment dat het toestemmingsbesluit onherroepelijk is. Indien er sprake is van een omgevingsvergunning waarvoor Gedeputeerde Staten een verklaring van geen bedenkingen hebben afgegeven, kunnen Gedeputeerde Staten burgemeester en wethouders verzoeken het toestemmingsbesluit al dan niet gedeeltelijk in te trekken.

Lid 3 : *Toekennen van ontwikkelingsruimte op volgorde van de datum en tijdstip van ontvangst van een ontvankelijke aanvraag* .

In het PAS-programma staat dat als gedeputeerde staten geen nadere beleidsregels hebben vastgesteld, de toedeling van ontwikkelingsruimte door gedeputeerde staten voor activiteiten binnen segment 2 de volgorde van ontvangst van de aanvraag van een toestemmingsbesluit bepalend is. Dat kan betekenen dat een aanvraag die niet volledig is, bij toedeling van ontwikkelingsruimte voorrang heeft op een aanvraag die wel volledig is. Dit vinden Gedeputeerde Staten een onwenselijke situatie. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte is het van belang dat de aanvraag ontvankelijk is, dat houdt in dat de juiste gegevens zijn overgelegd en dat ook de inhoud van de aanvraag op orde is. Het is dus in het belang van de initiatiefnemer dat de ingediende aanvraag zowel formeel als inhoudelijk op orde is. Is dat niet het geval dan wordt de initiatiefnemer in de gelegenheid gesteld zijn aanvraag aan te vullen binnen een bepaalde periode. Pas als de benodigde gegevens op tijd zijn ingediend, wordt de status van de aanvraag omgezet in een ontvankelijke aanvraag en is de datum van ontvankelijkheid bepalend voor

de volgorde van toekenning van ontwikkelingsruimte. Omdat een aanvrager niet verplicht is zijn aanvraag digitaal in te dienen, is er een tijdstip bepaald wanneer een aanvraag per post wordt ingediend.

Lid 4: Hardheidsclausule
In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zit een inherente afwijkingsbevoegdheid. Jurisprudentie wijst uit dat daarvan alleen gebruik kan worden gemaakt in gevallen die niet konden worden voorzien. Door in de beleidsregel zelf een grondslag op te nemen voor afwijking, creëren Gedeputeerde Staten (meer) ruimte om af te wijken van de beleidsregels in gevallen waarin toepassing van de beleidsregel onevenredig zou zijn.
Tijdelijk beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte Gedeputeerde Staten van Fryslân
Gelet op de artikelen 2, 2a, 19d, 19km en 19kh, vijfde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998, de Regeling programmatische aanpak stikstof, paragraaf 4.2.8 van het programma en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht.

Overwegende
- dat het provinciale beleid gericht is op het bieden van ruimte voor economische ontwikkelingen en activiteiten mits de daarmee gepaard gaande stikstofdepositie de realisatie van de Natura 2000 doelstellingen niet belemmert.
- dat de uitgangspunten voor toedeling van ontwikkelingsruimte op landelijk niveau zijn gereguleerd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Regeling programmatische aanpak stikstof en het Programma Aanpak Stikstof.
- dat Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn voor toestemmingsbesluiten (19km, eerste lid Nbw 1998), voor het verlenen van instemming (artikel 2 Nbw 1998) en voor afgifte van een verklaring van geen bedenkingen (artikel 47b, eerste lid Nbw 1998).
- dat het gewenst is dat Gedeputeerde Staten vastleggen op welke wijze aan deze bevoegdheden uitvoering wordt gegeven zodat alle betrokkenen daar in hun beleid, besluitvorming en bij hun initiatieven rekening mee kunnen houden.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder :
Ontwikkelingsruimte: stikstofdepositie die in het kader van het Programma Aanpak Stikstof met betrekking tot een daarin opgenomen Natura 2000-gebied kan worden toegedeeld in of gereserveerd voor besluiten als bedoeld in artikel 19km, eerste lid, Nbw 1998;
Toestemmingsbesluit: besluit als bedoeld in artikel 19km, eerste lid, van de wet.

Artikel 2.
1. Ingeval een project betrekking heeft op de oprichting, vervanging of uitbreiding van een dierenverblijf voor het houden van landbouwhuisdieren voor de productie van vlees, melk of eieren binnen een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer, delen Gedeputeerde Staten bij een toestemmingsbesluit alleen ontwikkelingsruimte toe indien de huisvestingssystemen in dat dierenverblijf een emissiewaarde voor ammoniak hebben die gelijk of lager is dan de waarde die is vermeld in bijlage 1.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de oprichting, vervanging of uitbreiding van een dierenverblijf als bedoeld in het eerste lid, waarvoor op uiterlijk 30 juni 2015 een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is ingediend die voldoet aan de indieningsvereisten, bedoeld in hoofdstuk 2 van de Regeling omgevingsrecht.
3. Het eerste lid is evenmin van toepassing op:
   a. vrijloopstallen voor landbouwhuisdieren van de diercategorie melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar;
   b. huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren die worden gehouden overeenkomstig de biologische productiemethode, met uitzondering van huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren van de diercategorie melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar;
   c. huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren van de hoofdcategorie varkens, waarvan het inpandig leefoppervlak en de oppervlakte van de verharde uitloop groter of gelijk zijn dan aangegeven in de volgende tabel:

Diercategorie	inpandig leefoppervlak in m^2 per varken	oppervlakte verharde uitloop in m^2 per varken
vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	1,1	0,7
biggenopfok (gespeende biggen)	0,5	n.v.t.

kraamzeugen (met inbegrip van biggen tot spenen)	6,5	n.v.t.
guste en dragende zeugen	2,5	1,0

Artikel 3
Deze beleidsregel vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit houdende regels ter beperking van de emissie uit huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren (Besluit emissiearme huisvesting).

Bijlage 1

Diercategorie	Emissiewaarde voor ammoniak in kg NH3 per dierplaats per jaar.
hoofdcategorie rundvee	
melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	11,0
vleeskalveren tot de leeftijd van circa 8 maanden	-
hoofdcategorie varkens	
biggenopfok (gespeende biggen)	0,21
kraamzeugen (inclusief biggen tot spenen)	2,9
guste en dragende zeugen	2,6
vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	1,5
hoofdcategorie kippen	
opfokhennen en hanen van legrassen; jonger dan 18 weken	
•batterijhuisvesting	0,006[1]
•niet-batterijhuisvesting	0,110
legkippen	0,068
(groot)ouderdieren van legrassen	0,150
(groot)ouderdieren van vleeskuikens in opfok; jonger dan 19 weken	0,183
(groot)ouderdieren van vleeskuikens	0,435
vleeskuikens	0,035
hoofdcategorie kalkoenen	
vleeskalkoenen	0,49[2]

[1] Indien het batterijhuisvesting betreft waarbij in het huisvestingssysteem een droogtunnel is geïntegreerd, bedraagt de emissiewaarde 0,016.

[2] De emissiewaarde geldt uitsluitend voor huisvestingssystemen met mechanische ventilatie.

Toelichting

Algemeen

Momenteel is het Besluit emissiearme huisvesting in voorbereiding. Dit besluit heeft tot doel de emissie van ammoniak en fijn stof uit dierenverblijven verder te beperken. Daartoe worden voorschriften gesteld die de emissie vanuit dierenverblijven aan een maximum binden. De maximale emissiewaarden worden over de jaren steeds verder aangescherpt. Het aanscherpen van de maximale emissiewaarden uit stallen is een van de bronmaatregelen in de PAS. Het programma treedt eerder in werking dat het Besluit emissiearme huisvesting. Omdat de aanscherping van het besluit onderdeel is van het programma, stellen de provincies vooruitlopend op de inwerkingtreding van het “besluit emissiearme huisvesting” beleidsregels vast.

Tijdelijke beleidsregel betreffende emissiearme huisvesting

In de beleidsregels wordt de voldoening aan aangescherpte emissienormen voor stallen als voorwaarde gesteld voor de toedeling van ontwikkelingsruimte. Hiermee wordt bewerkstelligd dat bij inwerkingtreding van de PAS bedrijven wel moeten voldoen aan de aan de strengere emissie-eisen.
In AERIUS Calculator wordt voor de berekening van de stikstofdepositie uit stallen gewerkt met specifieke emissiefactoren voor de onderscheiden stalsystemen die bij deze aangescherpte emissienormen horen (de zogenoemde “RAV-codes”). Hiermee is verzekerd dat nieuwe vergunningaanvragen waarbij een beroep wordt gedaan op ontwikkelingsruimte worden behandeld overeenkomstig de afspraken zoals deze gemaakt zijn in het kader van de Generieke maatregelen landbouw in de PAS.
Deze beleidsregel kan worden toegepast tot het moment van inwerkingtreding van het Besluit emissiearme huisvesting en zal daarna komen te vervallen. De beleidsregel sluit zo goed mogelijk aan op het ontwerp van het Besluit emissiearme huisvesting. Dat houdt onder meer ook in dat in de beleidsregel voor het toedelen van ontwikkelingsruimte wordt gedifferentieerd naar duurzaamheidskenmerken, conform het ontwerp Besluit emissiearme huisvesting.